

Růže šípková

(Rosa canina)

Znaky:

Až 10 m dlouhá liána nebo až 3 m vysoký keř. **Větve** převážně trnité, trny obvykle hákovitě zahnuté, silné, s kapkovitě sbíhavou bází. **Listy** střídavé, řapíkaté, lichozpeřené, 5 až 7 čtené, lístky eliptické až vejčité, pilovité, zašpičatělé, nežláznaté. **Květy** stopkaté, růžové, vzácně bílé, vyrůstají po 1 až 3, 5 až 6 cm v průměru, čnělky řídce chlupatá až lysé. Tři vnější kališní lístky zpeřené, všechny žláznaté, po odkvětu dozadu uhnuté (někdy mohou být 2 celistvé lístky rovnovážně rozestálé) a před dozráním plodů opadávající. **Plody**, šípky různých tvarů, obvykle 2 až 3 cm dlouhé, zprvu oranžové, později červené a měkké. Kvete v květnu až červenci.

Rozšíření a využití:

Rosa zahrnuje přibližně 100 až několik 1000 původních druhů, které rostou na severní polokouli, a více než 12000 zahradních odrůd. V ČR hojně až obecně od nížin po nižší horské polohy (max. asi 1000 m n.m.). Celkově roste v téměř celé Evropě, na severu přibližně po 60° severní šířky, na jihu po severozápad Afriky, na východě po střední Asii, Malou Asii, Kavkaz, Irák a Írán, druhotně roste i v Severní Americe. Lesy a jejich okraje, houštiny, meze, podél cest, skaliska, pastviny, břehy, na půdách suchých až vyprahlých, stanoviště slunné. Sbírají se šípky v době zralosti, tj. v září až říjnu. Suší se co možná nejrychleji za teplot 60 až 80 °C. Droga obsahuje zejména vitamín C. Šípkový čaj se užívá k celkovému posílení organismu, působí i mírně močopudně. Ze šípků lze vyrábět zavařeniny, sirupy, kompoty. Šípková růže se používá jako podnož pro zahradní odrůdy růží.

